31992L0045

14.9.1992 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI L 268/35

DIREKTIVA SVETA 92/45/EGS

z dne 16. junija 1992

o problemih javnega zdravstva in zdravstvenega varstva živali v zvezi z uplenom divjadi in dajanjem na trg mesa divjadi

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 43 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([2]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([3]),

ker je meso divjadi vključeno v seznam proizvodov v Prilogi II k Pogodbi; ker dajanje na trg mesa divjadi predstavlja dodaten vir dohodka za del kmetijske populacije;

ker je za zagotavljanje racionalnega razvoja tega sektorja in izboljšanja njegove produktivnosti treba na ravni Skupnosti določiti pravila o javnem zdravstvu in zdravstvenem varstvu živali, ki vplivajo na proizvodnjo in dajanje na trg mesa divjadi;

ker je treba odpraviti razlike glede pogojev javnega zdravstva in zdravstvenega varstva živali v državah članicah, da se spodbudi trgovina s takim mesom med državami članicami Evropske skupnosti z namenom dokončnega oblikovanja notranjega trga;

ker se lahko bolezni, prenosljive na domače živali in ljudi, širijo s takim mesom; ker je treba določiti pravila, ki omogočajo, da se taka tveganja nadzorujejo;

ker je treba določiti higienske pogoje, v katerih je treba pridobivati, obdelovati in pregledovati meso divjadi, da bi preprečili okužbe, ki se prenašajo s hrano, ali zastrupitve s hrano;

ker je treba določiti higienske predpise, ki jih morajo izpolnjevati obrati za obdelavo divjadi zaradi odobritve za trgovino;

ker se je zaradi organizacije pregledov, ki jih bo izvajala namembna država članica, in nadaljnjega ukrepanja ter zaščitnih ukrepov, ki se bodo izvajali, treba sklicevati na splošna pravila, določena v Direktivi Sveta 89/662/EGS z dne 11. decembra 1989 o veterinarskih pregledih v trgovini znotraj Skupnosti glede na vzpostavitev notranjega trga ([4]);

ker morata divjad in meso divjadi, uvoženo iz tretjih držav, izpolnjevati minimalne zahteve, določene v tej direktivi za trgovino med državami članicami, in je treba izpolnjevanje le-teh spremljati v skladu z načeli in pravili, določenimi v Direktivi 90/675/EGS ([5]);ker je primerno dovoliti odstopanja za majhne količine mesa divjadi;

ker je primerno odobriti začasna odstopanja, da se obratom za obdelavo uplenjene divjadi omogoči uskladitev z novimi zahtevami;

ker bi bilo treba Komisijo zadolžiti za nalogo, da sprejme ukrepe za izvajanje te direktive; ker je v ta namen treba določiti postopek za tesno in učinkovito sodelovanje med Komisijo in državami članicami v okviru Stalnega veterinarskega odbora;

ker rok za prenos v nacionalno pravo, ki ga člen 23 določa 1. januarja 1994, ne sme vplivati na odpravo veterinarskih pregledov na mejah s 1. januarjem 1993,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

1. Ta direktiva določa pravila o javnem zdravstvu in zdravstvenem varstvu živali, ki se uporabljajo za uplenitev divjadi ter pripravo in dajanje na trg mesa divjadi.

([1]) UL C 327, 30.12.1989, str. 40 in UL C 311, 12.12.1990, str. 5.
([2]) UL C 260, 15.10.1990, str. 154.
([3]) UL C 124, 21.5.1990, str. 7.
([4]) UL L 395, 30.12.1989, str. 13. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/496/EGS (UL L 268, 24.9.1991, str. 56).
([5]) Direktiva Sveta 90/675/EGS z dne 10. decembra 1990 o načelih, ki urejajo organizacijo veterinarskih pregledov izdelkov, ki vstopajo v Skupnost iz tretjih držav (UL L 373, 31.12.1990, str. 1). Direktiva, spremenjena z Direktivo 91/496/EGS (UL L 268, 24.9.1991, str. 56).

2. Ta direktiva se ne uporablja za:

(a) majhno število divjadi, neodrte in brez odstranjenega perja, in v primeru male divjadi, neeviscerirane, ki jo je lovec neposredno dobavil potrošniku ali prodajalcu na drobno;

(b) majhne količine mesa divjadi, neposredno dobavljene končnemu porabniku;

(c) razsekovanje in shranjevanje mesa divjadi v trgovinah na drobno ali na prostorih poleg prodajnih mest, če se razsekovanje in shranjevanje opravlja le z namenom neposredne oskrbe potrošnika na mestu samem.

Zgornji postopki so še naprej predmet javnih zdravstvenih pregledov, ki jih predvidevajo nacionalni predpisi za trgovino na drobno.

3. Določbe te direktive o trgovini ali uvozu iz tretjih držav se ne uporabljajo za trofeje ali uplenjeno divjad, ki jo potniki vozijo v svojih zasebnih vozilih, če gre le za majhno količino male divjadi ali eno samo veliko divjad, in če je iz okoliščin razvidno, da meso take divjadi nikakor ni namenjeno za trgovino ali komercialno uporabo, in če zadevna divjad ne prihaja iz države ali dela države, iz katere je prepovedana trgovina na podlagi člena 11(2) in 3 ali člena 18.

Člen 2

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednji izrazi:

(a) „divjad“: divji kopenski sesalci, ki se lovijo (vključno z divjimi sesalci, ki svobodno živijo na zaprtem območju pod pogoji, podobnimi tistim, ki jih ima divjad) in divje ptice, ki niso zajete v členu 2 Direktive Sveta 91/495/EGS z dne 27. novembra 1990 o problemih javnega zdravstva in zdravstvenega varstva živali, ki vplivajo na proizvodnjo in dajanje na trg mesa kuncev in mesa gojene divjadi ([1]);

(b) „velika divjad“: divji parkljarji;

(c) „mala divjad“: divji sesalci iz družine Leporidae in divje ptice, namenjene za prehrano ljudi;

(d) „meso divjadi“: vsi deli divjadi, ki so primerni za prehrano ljudi;

(e) „obrat za obdelavo uplenjene divjadi“: obrat, odobren v skladu s členom 7, kjer se divjad obdeluje in se meso divjadi pridobiva ter pregleduje v skladu s higienskimi predpisi, določenimi v tej direktivi;

([1]) UL L 268, 24.9.1991, str. 41.

(f) „zbiralnica“: vsak kraj, kjer se uplenjena divjad hrani v skladu s higienskimi predpisi v Poglavju IV(2) Priloge I, preden se pošlje v obrat za obdelavo uplenjene divjadi;

(g) „dajanje na trg“: skladiščenje ali razstavljanje z namenom prodaje, ponujanje za prodajo, prodaja, dostava ali kateri koli drug način dajanja na trg mesa divjadi za prehrano ljudi v Skupnosti, razen dobav na podlagi člena 1(2);

(h) „trgovina“: trgovina med državami članicami v smislu člena 9(2) Pogodbe;

2. Za namene te direktive se po potrebi uporabljajo opredelitve iz člena 2 Direktive 89/662/EGS in Direktive 90/425/EGS z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notranjega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi ([2]), in opredelitve svežega mesa v členu 2(b) Direktive Sveta 64/433/EGS z dne 26. junija 1964 o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na trgovino med državami članicami Evropske skupnosti s svežim mesom ([3]).

POGLAVJE II

Določbe, ki se uporabljajo pri proizvodnji in trgovini v Skupnosti

Člen 3

1. Države članice zagotovijo, da meso divjadi:

(a) prihaja od divjadi, ki:

— je bila uplenjena v lovišču s sredstvi, ki jih dovoljuje nacionalna zakonodaja, ki ureja lov,

— ne prihaja iz regije, kjer veljajo omejitve na podlagi Direktive Sveta 72/461/EGS z dne 12. decembra 1972 o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na trgovino med državami članicami Evropske skupnosti s svežim mesom ([4]), Direktive Sveta 91/494/EGS z dne 26. junija 1991 o pogojih zdravstvenega varstva živali, ki urejajo trgovino s svežim perutninskim mesom med državami članicami Evropske skupnosti in uvoz svežega perutninskega mesa iz tretjih držav ([5]) in Direktive Sveta 91/495/EGS, ali iz lovskega območja, kjer veljajo omejitve na podlagi člena 10 in 11 te direktive,

([2]) UL L 224, 18.8.1990, str. 29. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/496/EGS (UL L 268, 24.9.1991, str. 56).
([3]) UL L 121, 29.7.1964, str. 2012/64. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/497/EGS (UL L 268, 24.9.1991, str. 69).
([4]) UL L 302, 31.12.1972, str. 24. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/266/EGS (UL L 134, 29.5.1991, str. 45).
([5]) UL L 268, 24.9.1991, str. 35.

— je bila pripravljena takoj po odstrelu v skladu s Poglavjem III Priloge I in poslana v največ 12-ih urah v obrat za obdelavo, kot je navedeno v točki (b) ali v zbiralnico, kjer jo je treba ohladiti na temperature, določene v Poglavju III Priloge I, in od koder jo je treba poslati v obrat za obdelavo, kot je navedeno v točki (b) v 12-ih urah, ali v primeru oddaljenih regij, kadar to dovoljujejo podnebni pogoji, v obdobju, ki ga določi pristojni organ, da se pod zadovoljivimi pogoji omogoči uradnemu veterinarju zadevnega obrata za obdelavo, da opravi veterinarski pregled po odstrelu, določen v Poglavju V Priloge I;

(b) se pridobiva:

(i) v obratu za obdelavo uplenjene divjadi, ki izpolnjuje splošne pogoje iz Poglavij I in II Priloge I, in je odobren za namene tega poglavja v skladu s členom 7;

(ii) v primeru velike divjadi, v obratu, odobrenem v skladu s členom 10 Direktive 64/433/EGS, ali v primeru male divjadi v skladu s členom 5 Direktive Sveta 71/118/EGS z dne 15. februarja 1971 o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na trgovino s svežim mesom perutnine ([1]), če:

— je taka divjad odrta v prostorih, ki so ločeni od tistih, rezerviranih za meso, zajeto v teh direktivah, ali pa ob drugem času,

— imajo taki obrati posebno dovoljenje za namene te direktive,

— so sprejeti ukrepi, ki omogočajo jasno identifikacijo mesa, pridobljenega na podlagi te direktive in mesa, pridobljenega na podlagi Direktiv 64/433/EGS in 71/118/EGS;

(c) prihaja od uplenjenih živali, na katerih je uradni veterinar opravil vizualni pregled:

— da bi odkril kakršne koli nepravilnosti. Uradni veterinar lahko postavi svojo diagnozo na podlagi kakršnih koli informacij, ki jih je podal lovec, kjer je to primerno na podlagi spričevala, določenega s strani organa, odgovornega za lovska pravila, o obnašanju živali pred uplenitvijo,

— da bi preveril, da smrt ni nastala zaradi drugih vzrokov razen lova;

(d) prihaja od divjadi:

— s katero se je ravnalo pod zadovoljivimi higienskimi pogoji v skladu s Poglavjema III in IV Priloge I,

— ki jo je v skladu s Poglavjem V Priloge I po odstrelu pregledal uradni veterinar ali pomočnik, ki ima strokovno kvalifikacijo, ki bo določena v skladu s postopkom, določenim v členu 22, pod nadzorom uradnega veterinarja,

— ki ni kazala nobenih sprememb, razen travmatskih poškodb, nastalih med uplenitvijo ali lokaliziranih deformacij ali sprememb, če se ugotovi, po potrebi z ustreznimi laboratorijskimi testi, da zaradi njih meso ni neprimerno za prehrano ali je nevarno za zdravje ljudi,

— na kateri je bila, v primeru male divjadi, ki ni bila eviscerirana, takoj po odstrelu v skladu s Poglavjem V(1) Priloge I opravljen uradni veterinarski pregled na reprezentativnem vzorcu živali iz istega vira.

Če uradni veterinar odkrije bolezen, prenosljivo na ljudi, ali napake, kakor so navedene v Poglavju V(4) Priloge I, mora opraviti več pregledov na celi seriji. Glede na izide teh nadaljnjih pregledov mora bodisi izločiti celo serijo iz prehrane ljudi bodisi pregledati vsak trup posebej.

2. Uradni veterinar mora zagotoviti, da je meso divjadi izključeno iz prehrane ljudi:

(i) če se ugotovi, da vsebuje napake, kot je navedeno v Poglavju V(3)(e) Priloge I, ali če je bilo zaseženo v skladu z odstavkom 4 tega poglavja;

(ii) če so pregledi, predvideni v tretji alinei odstavka 1(d) tega člena, odkrili prisotnost bolezni, prenosljive na človeka;

(iii) če prihaja od živali, ki so zaužile snovi, za katere obstaja verjetnost, da bodo naredile meso nevarno ali škodljivo za zdravje ljudi, in za katere je bila sprejeta odločitev v postopku, določenem v členu 22, po pridobljenem mnenju Znanstvenega veterinarskega odbora. Do izvedbe take odločitve ostanejo v veljavi nacionalni predpisi o teh snoveh, ob upoštevanju splošnih določb Pogodbe;

(iv) če je bilo, brez poseganja v zakonodajo Skupnosti, ki se uporablja za ionizacijo, obdelano z ionizirajočim ali ultravijoličnim sevanjem ali snovmi, za katere obstaja verjetnost, da bodo vplivale na organoleptične lastnosti ali uporabo barvil, razen tistih uporabljenih za označevanje zdravstvene ustreznosti.

3. Na mesu merjascev ali drugih vrst, dovzetnih za trihinelozo, mora biti opravljena analiza z digestivno metodo v skladu z Direktivo Sveta 77/96/EGS z dne 21. decembra 1976 o pregledu na trihinele (*trichinella spiralis*) pri uvozu svežega mesa, pridobljenega iz domačih prašičev, iz tretjih držav ([2]) ali trihinoskopski pregled z mikroskopskim opazovanjem več vzorcev iz vsake živali, vzetih vsaj iz čeljusti in mišic trebušne prepone, iz mišic spodnjega dela sprednje noge, iz medrebrnih mišic in jezika.

([1]) UL L 55, 8.3.1971, str. 23. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 90/654/EGS (UL L 353, 17.12.1990, str. 48).

([2]) UL L 26, 31.1.1977, str. 67. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 89/321/EGS (UL L 133, 17.5.1989, str. 33).

Do 1. januarja 1994 Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po pridobljenem mnenju Znanstvenega veterinarskega odbora določi digestivne metode, ki so primerne za odkrivanje trihinoze pri merjascih ali drugih vrstah divjadi, dovzetnih za trihinelozo; enak postopek se uporablja za trihinoskopski ali mikroskopski pregled za odkrivanje trihineloze.

4. Meso divjadi, ki je opredeljeno kot ustrezno za prehrano ljudi mora:

(i) biti označeno z oznako zdravstvene ustreznosti v skladu s Poglavjem VIII Priloge I.

Po potrebi se lahko sprejme sklep o spremembi ali dopolnitvi določb zgoraj navedenega poglavja v skladu s postopkom, predvidenim v členu 22, da bi upoštevali predvsem različne oblike komercialne predstavitve, če izpolnjujejo higienska pravila, določena v tej direktivi.

Direktiva Komisije 80/879/EGS z dne 3. septembra 1980 o označevanju zdravstvene ustreznosti velikih pakiranj svežega mesa perutnine ([1]) se uporablja za meso male divjadi;

(ii) biti po pregledu po odstrelu skladiščeno v skladu s Poglavjem X Priloge I pod zadovoljivimi higienskimi pogoji v obratih za obdelavo uplenjene divjadi, odobrenih v skladu s členom 7 te direktive, ali v obratih, odobrenih v skladu s členom 10 Direktive 64/433/EGS ali členom 5 Direktive 71/118/EGS, ali v hladilnicah, odobrenih in pregledanih v skladu s členom 10 Direktive 64/433/EGS;

(iii) biti opremljeno med prevozom:

— s spremnim trgovinskim dokumentom, odobrenim s strani uradnega veterinarja. Ta dokument mora:

— poleg podrobnosti, določenih v Poglavju VII(2) Priloge I, vključno z, v primeru zamrznjenega mesa, mesecem in letom zamrznitve, imeti jasno kodno številko, po kateri je mogoče identificirati uradnega veterinarja,

— prejemnik hraniti vsaj eno leto, da ga lahko predloži na zahtevo pristojnega organa.

Podrobna pravila za uporabo te točke in predvsem tista, povezana z dodelitvijo številčnih oznak in sestavo enega ali več seznamov uradnih veterinarjev, se sprejmejo v skladu s postopkom, določenim v členu 22.

— z veterinarskim spričevalom, ki ustreza vzorcu iz Priloge II, če gre za meso iz obrata za obdelavo uplenjene divjadi, ki se nahaja v regiji ali območju z omejitvijo, ali meso, ki bo poslano v drugo državo članico po tranzitu preko tretje države v zapečatenem tovornjaku;

([1]) UL L 251, 24.9.1980, str. 10.

(iv) biti premeščeno pod zadovoljivimi higienskimi pogoji v skladu s Poglavjem XI Priloge I;

(v) biti pridobljeno, če gre za dele trupa ali izkoščenega mesa malih divjih ptic, v okoliščinah, podobnih tistim, predvidenih v členu 3B. Direktive 71/118/EGS, v obratih, posebej odobrenih za ta namen v skladu s členom 7 te direktive;

(vi) biti označeno z navedbo živalske vrste brez poseganja v Direktivo Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonov držav članic v zvezi z označevanjem, predstavitvijo in oglaševanjem živil za prodajo končnemu porabniku ([2]).

Člen 4

1. Države članice zagotovijo:

(a) da se meso, opredeljeno kot neustrezno za prehrano ljudi, jasno razlikuje od mesa, ki je opredeljeno kot ustrezno za prehrano ljudi;

(b) da se meso, opredeljeno kot neustrezno za prehrano ljudi, obravnava v skladu z Direktivo Sveta 90/667/EGS z dne 27. novembra 1990 o veterinarskih pravilih za odlaganje in predelavo živalskih odpadkov, za njihovo dajanje na trg in za preprečevanje pojava povzročiteljev bolezni v krmilih živalskega ali ribjega izvora in spremembi Direktive 90/425/EGS ([3]).

2. Za meso iz območja, na katerem veljajo omejitve glede zdravstvenega varstva živali, veljajo posebni predpisi, ki se določijo za vsak primer posebej v skladu s postopkom iz člena 22.

3. Podrobna pravila za uporabo tega člena se po potrebi določijo v skladu s postopkom iz člena 22.

Člen 5

Države članice zagotovijo, da je predmet trgovine le naslednje:

1. odrta in eviscerirana divjad, ki izpolnjuje zahteve člena 3 in 4, ali sveže meso divjadi;

2. neodrta ali neoskubljena in neeviscerirana mala divjad, ki ni zamrznjena ali globoko zamrznjena, nadzorovana v skladu s tretjo alineo člena 3(1)(b)(ii), če je obravnavana in skladiščena ločeno od svežega mesa, zajetega v Direktivi 64/433/EGS, mesa perutnine in mesa odrte ali oskubljene divjadi;

([2]) UL L 33, 8.2.1979, str. 1. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/72/EGS (UL L 42, 16.2.1991, str. 27).

([3]) UL L 363, 27.12.1990, str. 51.

3. neodrta velika divjad:

(a) ki izpolnjuje zahteve prve in druge alinee člena 3(1)(a), člena 3 (1) (c) in prve alinee člena 3(1)(d);

(b) na notranjih organih katere je bil opravljen veterinarski pregled po odstrelu v obratu za obdelavo uplenjene divjadi;

(c) ki je opremljena z veterinarskim spričevalom v skladu z vzorcem, sestavljenem v skladu s postopkom iz člena 22, ki ga je podpisal uradni veterinar, in s tem potrdil, da je bil izid veterinarskega pregleda po odstrelu, predvidenega v točki (b), zadovoljiv, in da je meso opredeljeno kot ustrezno za prehrano ljudi;

(d) ki je ohlajena na temperaturo med -1 °C in:

(i) +7 °C ter hranjena na tej temperaturi med prevozom v obrat za obdelavo v obdobju največ sedem dni od veterinarskega pregleda po odstrelu iz točke (b), ali

(ii) +1 °C ter hranjena na tej temperaturi med prevozom v obrat za obdelavo v obdobju največ petnajst dni od veterinarskega pregleda po odstrelu iz točke (b).

Meso take neodrte divjadi ne more imeti oznake zdravstvene ustreznosti, predvidene v členu 3(4)(i), razen če je bil po odrtju v namembnem obratu za obdelavo na njem opravljen veterinarski pregled po odstrelu v skladu s Poglavjem V Priloge I in ga je uradni veterinar opredelil kot ustreznega za prehrano ljudi.

Člen 6

Države članice zagotovijo:

— da obratov za obdelavo divjadi, ki ne izpolnjujejo standardov iz Poglavja I Priloge I in niso zajeti v odstopanjih, predvidenih v členu 8, ni mogoče odobriti v skladu s členom 7, in da proizvodi iz takih obratov nimajo oznake zdravstvene ustreznosti, predvidene v Poglavju VII Priloge I, ter ne morejo biti predmet trgovine,

— da divjad, ki ne izpolnjuje zahtev člena 3, ne more biti predmet trgovine ali je ni mogoče uvoziti iz tretjih držav,

— da drobovina divjadi, opredeljena kot ustrezna za prehrano ljudi ne more biti predmet trgovine, razen če je bila ustrezno obdelana v skladu z Direktivo Sveta 77/99/EGS o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na trgovino med državami članicami Evropske skupnosti z mesnimi proizvodi ([1]).

([1]) UL L 26, 31.1.1977, str. 85, in za konsolidirani normativni del UL L 57, 2.3.1992, str. 4. Direktiva, nazadnje spremenjena in posodobljena z Direktivo 92/5/EGS (UL L 57, 2.3.1992, str. 1).

Člen 7

1. Vsaka država članica sestavi seznam odobrenih obratov za obdelavo divjadi, pri čemer vsakemu dodeli številko veterinarske odobritve. Država članica lahko za obdelavo divjadi odobri obrate, odobrene v skladu z Direktivo 64/433/EGS in 71/118/EGS, če so taki obrati opremljeni za obdelavo mesa divjadi, in če delujejo pod pogoji, ki zagotavljajo izpolnjevanje higienskih predpisov. Države članice ta seznam posredujejo drugim državam članicam in Komisiji.

Država članica ne odobri obrata za obdelavo divjadi, če meni, da ni skladen s to direktivo.

Kadar se ugotovi, da je higiena neustrezna in da ukrepi, predvideni v drugem pododstavku poglavja V(5) Priloge I, niso zadostni za izboljšanje situacije, pristojni organ začasno prekliče odobritev.

Če nosilec dejavnosti ali vodja obrata za obdelavo divjadi ne odpravi opaženih pomanjkljivosti v obdobju, ki ga določi pristojni organ, slednji prekliče odobritev.

Zadevna država članica upošteva zaključke vseh pregledov, ki so bili opravljeni v skladu s členom 12. Druge države članice in Komisija so obveščene o začasni prekinitvi ali preklicu odobritve.

2. Nosilec dejavnosti ali vodja obrata za obdelavo uplenjene divjadi mora v skladu z odstavkom 4 izvajati redne preglede splošnih higienskih pogojev proizvodnje v svojem obratu med drugim z mikrobiološkimi kontrolnimi pregledi.

Pregledi morajo zajemati orodja, pribor in stroje v vseh fazah proizvodnje in proizvode, kadar je to potrebno.

Nosilec dejavnosti ali vodja obrata za obdelavo uplenjene divjadi mora obvestiti uradnega veterinarja ali veterinarske izvedence Komisije o naravi, pogostnosti in izidih pregledov, opravljenih v ta namen, skupaj z imenom preiskovalnega laboratorija, kadar je to potrebno.

Narava pregledov, njihova pogostost ter metode vzorčenja in metode bakterioloških preiskav se določijo v skladu s postopkom iz člena 22.

3. Nosilec dejavnosti ali vodja obrata za obdelavo uplenjene divjadi mora poskrbeti za program usposabljanja zaposlenih, ki delavcem omogoči skladnost s pogoji higienske proizvodnje, prilagojene proizvodni strukturi.

Uradni veterinar, odgovoren za obrat za obdelavo uplenjene divjadi, mora sodelovati pri načrtovanju in izvajanju navedenega programa.

4. Veterinarski pregled in nadzor obratov za obdelavo uplenjene divjadi se izvede v pristojnosti uradnega veterinarja, ki mu lahko pomagajo pomočniki v skladu s členom 9 Direktive 64/433/EGS. Uradni veterinar mora vedno imeti prost dostop do vseh delov obrata za obdelavo uplenjene divjadi, da bi zagotovil skladnost s to direktivo, in kadar obstaja dvom glede izvora mesa ali uplenjene divjadi, do ustreznih dokumentov, ki mu omogočijo, da izsledi izvorno lovsko območje.

Uradni veterinar mora redno analizirati izide pregledov, predvidenih v odstavku 2. Na podlagi te analize lahko izvaja nadaljnje mikrobiološke preiskave v vseh fazah proizvodnje ali na proizvodih.

Izidi teh analiz se vnesejo v poročilo, katerega sklepe in priporočila je treba sporočiti nosilcu dejavnosti ali vodji obrata, ki odpravi ugotovljene pomanjkljivosti zaradi zboljšanja higiene.

Člen 8

1. Države članice lahko do 31. decembra 1996 obratom za obdelavo uplenjene divjadi, za katere se je presodilo, da na datum, ko je bila ta direktiva notificirana, niso izpolnjevali pogojev za odobritev, odobrijo odstopanja od nekaterih zahtev iz Priloge I, če ima meso iz takih obratov nacionalno oznako.

2. Odstopanja iz odstavka 1 se lahko podelijo le obratom za obdelavo, ki so predložili vlogo za odstopanje pristojnemu organu pred 1. aprilom 1993.

Vlogi mora biti priložen delovni načrt in program, ki navaja obdobje, v katerem bo obrat za obdelavo lahko začel izpolnjevati zahteve iz odstavka 1.

3. Države članice do 1. oktobra 1992 sporočijo Komisiji sprejeta merila, s katerimi ugotavljajo, če je obrat ali kategorija obratov zajet v določbah tega člena.

Člen 9

Države članice osrednji službi ali organu poverijo naloge zbiranja in uporabe izidov veterinarskih pregledov po odstrelu, ki jih izvaja uradni veterinar, v zvezi z diagnosticiranjem bolezni, prenosljivih na ljudi.

Kadar se postavi diagnoza takšne bolezni, je izide specifičnega primera treba čim prej sporočiti pristojnemu veterinarskemu organu, ki je odgovoren za nadzor nad lovskim območjem, iz katerega izvira zadevna divjad.

Države članice predložijo Komisiji podatke o določenih boleznih, zlasti v primerih, ko je bila postavljena diagnoza bolezni, prenosljive na ljudi.

Komisija v skladu s postopkom iz člena 22 sprejme podrobna navodila za izvedbo tega člena in zlasti:

— kako pogosto se podatki predložijo Komisiji,

— vrsto podatkov,

— bolezen, za katero se bo zbirka podatkov uporabljala,

— postopke za zbiranje in uporabo podatkov.

Člen 10

1. Države članice zagotovijo, da se v lovskih območjih na njihovih ozemljih opravljajo redne preiskave zdravja divjadi.

2. V ta namen se osrednji službi ali organu poveri naloga zbiranja in uporabe rezultatov zdravstvenih pregledov, opravljenih v skladu s to direktivo, če so ugotovljene bolezni, ki so prenosljive na ljudi ali živali, ali prisotnost ostankov, ki presega dovoljene ravni.

3. Kadar se postavi diagnoza bolezni ali stanja, navedenega v odstavku 2, se izidi preiskave, povezani z določenim primerom, čim prej sporočijo organu, pristojnemu za nadzor lovišča.

4. Glede na epizootiološko stanje pristojni organ opravi na divjadi posebne teste, da bi odkril prisotnost bolezni, navedene v Prilogi I k Direktivi Sveta 82/894/EGS z dne 21. decembra 1982 o prijavljanju živalskih bolezni v Skupnosti [1].

Prisotnost teh bolezni se sporoči Komisiji in drugim državam članicam v skladu z zadevno direktivo.

[1] UL L 378, 31.12.1982, str. 58. Direktiva, nazadnje spremenjena z Odločbo 90/134/EGS (UL L 76, 22.3.1990, str. 23).

Člen 11

1. Države članice dopolnijo svoje načrte za ukrepe za odkrivanje ostankov, navedenih v členu 4 Direktive Sveta 86/469/EGS z dne 16. septembra 1986 o ugotavljanju prisotnosti ostankov v živalih in svežem mesu [1], da bi, kadar je to potrebno, opravile na mesu divjadi inšpekcijske preglede, predvidene v navedeni direktivi, zaradi izvajanja pregledov na mestu samem za prisotnost kontaminantov v okolju.

2. Ob upoštevanju izidov nadzora, navedenega v odstavku 1 in členu 10(4), države članice zagotovijo, da sta divjad in meso divjadi iz zadevnih lovišč, ki so bila pod nadzorom, izključena iz trgovine.

3. Komisija sprejme podrobna pravila za uporabo tega člena v skladu s postopkom iz člena 22.

Člen 12

Veterinarski izvedenci Komisije lahko, če je to potrebno za poenoteno izvajanje te direktive in v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi, opravljajo preglede na kraju samem. Zlasti lahko preverijo s pregledovanjem reprezentativnega deleža obratov za obdelavo uplenjene divjadi, če pristojni organi zagotavljajo, da odobreni obrati za obdelavo izpolnjujejo to direktivo. Komisija obvesti države članice o izidih opravljenih pregledov.

Država članica, na ozemlju katere se pregled izvaja, zagotovi izvedencem pri opravljanju njihovih dolžnosti vso potrebno pomoč.

Podrobna pravila za izvajanje tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 22.

Člen 13

1. Ob upoštevanju posebnih predpisov te direktive, uradni veterinar ali pristojni organ, kadar obstaja sum, da se veterinarska zakonodaja ne izpolnjuje, ali dvom, da je meso divjadi primerno za prehrano, opravi ustrezne veterinarske preglede.

2. Države članice sprejmejo upravne in/ali kazenske ukrepe, da se kaznujejo vse kršitve veterinarske zakonodaje Skupnosti, predvsem kadar se ugotovi, da izdana spričevala ali dokumenti ne ustrezajo dejanskemu stanju mesa divjadi, da identifikacijske označbe ne ustrezajo predpisom, da meso divjadi ni bilo dano na veterinarski pregled, ali da tako meso ni bilo uporabljeno za prvotno predvideni namen.

[1] UL L 275, 26.9.1986, str. 36. Direktiva, spremenjena z Odločbo 89/187/EGS (UL L 66, 10.3.1989, str. 37).

Člen 14

1. Pravila, določena v Direktivi Sveta 89/662/EGS o veterinarskih pregledih, ki se uporabljajo v trgovini med državami članicami Evropske skupnosti zaradi dokončnega oblikovanja notranjega trga, se zlasti uporabljajo pri organizaciji in ukrepih, sprejetih po pregledih, ki jih izvede namembna država, in pri zaščitnih ukrepih, ki se uporabljajo v zvezi s problemi zdravstvenega varstva, ki vplivajo na proizvodnjo in distribucijo mesa divjadi na ozemlju Skupnosti.

2. Direktiva 89/662/EGS se spremeni na naslednji način:

(a) V Prilogi A se doda naslednja alinea:

„— Direktiva Sveta 92/45/EGS z dne 16. junija 1992 o problemih v zvezi z javnim zdravstvom in zdravstvenim varstvom živali, v zvezi z uplenom divjadi in dajanjem na trg mesa divjadi (UL L 268, 14.9.1992, str. 35).“;

(b) V Prilogi B se alinea „–meso divjadi“ izbriše:

3. V členu 2(d) Direktive 77/99/EGS se doda naslednja alinea:

„— člen 2(1)(d) Direktive Sveta 92/45/EGS (*) in izpolnjuje zahteve iz členov 3 in 5,

(*) UL L 268, 14.9.1992, str. 35.“

POGLAVJE III

Določbe, ki se uporabljajo za uvoz v Skupnost

Člen 15

Pogoji, ki se uporabljajo za dajanje na trg mesa divjadi, uvoženega iz tretjih držav, so vsaj enaki pogojem, določenim za proizvodnjo in dajanje na trg mesa divjadi, pridobljenega v skladu s Poglavjem II, razen tistih iz člena 6 in 8.

Člen 16

1. Za namen enotne uporabe člena 15 se uporabljajo določbe naslednjih odstavkov.

2. Za uvoz v Skupnost mora divjad ali meso divjadi:

(a) prihajati iz tretjih držav ali delov tretjih držav, iz katerih uvoz ni prepovedan zaradi razlogov zdravstvenega varstva živali;

(b) prihajati iz tretje države na seznamu, ki se sestavi v skladu z odstavkom 3(a);

(c) biti opremljeno z veterinarskim spričevalom, ki ustreza vzorcu, sestavljenem v skladu s postopkom iz člena 22, ki ga podpiše pristojni organ in ki potrjuje, da proizvodi izpolnjujejo zahteve iz Poglavja II ali druge dodatne pogoje ali nudijo jamstva, ki so enakovredna tistim iz odstavka 3(c) in prihajajo iz obratov, ki nudijo jamstva, predvidena v Prilogi I.

3. V skladu s postopkom iz člena 22 se določi naslednje:

(a) začasni seznam tretjih držav ali delov tretjih držav, ki so sposobne zagotoviti državam članicam in Komisiji pogoje in jamstva, navedena v odstavku 2(c) in seznam obratov, za katere lahko dajo ta jamstva.

Začasni seznam se oblikuje iz seznamov obratov, ki so jih pristojni organi držav članic odobrili in pregledali, potem ko je Komisija preverila, da izpolnjujejo načela in splošna pravila iz te direktive;

(b) dopolnitve tega seznama glede na preglede, predvidene v odstavku 4;

(c) posebne pogoje in enakovredna jamstva, povezana z zahtevami te direktive, razen tistih, ki omogočajo, da se meso izključi iz prehrane ljudi v skladu s členom 3(2)(d) in tistih iz člena 5 in tistih iz Poglavij IV in V Priloge I ter v zvezi s trihinoskopskim pregledom z digestivno metodo v skladu z Direktivo 77/96/EGS, pri čemer ti pogoji in jamstva niso manj strogi od tistih iz Poglavja II razen tistih iz člena 6 in 8.

4. Izvedenci Komisije in držav članic izvajajo preglede na kraju samem, da preverijo, ali:

(a) se jamstva, ki jih zagotovi tretja država v zvezi s pogoji proizvodnje in dajanjem na trg, lahko štejejo za enakovredna tistim, ki se uporabljajo v Skupnosti;

(b) so pogoji člena 18 izpolnjeni.

Komisija na predlog držav članic imenuje izvedence iz držav članic, ki so dogovorni za te preglede.

Ti pregledi se opravljajo v imenu Skupnosti, ki krije s tem povezane nastale stroške. Postopek za te inšpekcijske preglede in njihova pogostnost se določita v skladu s postopkom iz člena 22.

5. Do organizacije pregledov iz odstavka 4 se še naprej uporabljajo nacionalni predpisi za inšpekcijski pregled v tretjih državah, pri čemer se prek Stalnega veterinarskega odbora obvešča o vseh primerih nespoštovanja higienskih predpisov, ki se odkrijejo med temi pregledi.

Člen 17

1. Države članice zagotovijo, da se divjad ali meso divjadi, ki ga zajema ta direktiva, uvaža v Skupnost le, če:

— je opremljeno s spričevalom, predvidenim v členu 16(1)(c), ki pokriva zahteve za javno zdravstvo in zdravstveno varstvo živali, ki ga je izdal pristojni organ ob nakladanju,

— je bilo opredeljeno kot ustrezno s pregledi, ki jih zahteva Direktiva 90/675/EGS.

2. Do določitve podrobnih pravil za uporabo tega člena:

— se še naprej uporabljajo nacionalna pravila za uvoz iz tretjih držav, za katere na ravni Skupnosti še niso bila sprejeta takšna pravila, če niso ugodnejša od tistih, določenih v Poglavju II,

— mora uvoz potekati pod pogoji, določenimi v členu 11 Direktive 90/675/EGS,

— mora biti trgovina z divjadjo ali mesom divjadi, uvoženim v skladu s tem odstavkom, predmet predhodnega sporazuma z namembno državo.

Člen 18

Seznami, predvideni v členu 16(2), lahko vključujejo samo tretje države ali dele tretjih držav:

(a) iz katerih uvoz ni prepovedan zaradi obstoja ene od bolezni, navedenih v Prilogi A k seznamu OIE, ali druge bolezni, ki je v Skupnosti eksotična, ali na podlagi členov 6, 7 in 14 Direktive 72/462/EGS [1] ali členov 9 do 12 Direktive 91/494/EGS;

(b) ki so bile, glede na svojo zakonodajo in organizacijo svojih veterinarskih služb ter njihovih inšpekcijskih služb, pristojnosti teh služb in nadzor, ki se nad njimi izvaja v skladu s členom 3(2) Direktive 72/462/EGS ali členom 9(2) Direktive 91/494/EGS, spoznane za sposobne jamčiti izvajanje svoje veljavne zakonodaje; ali

[1] Direktive Sveta št. 72/462/EGS z dne 12. decembra 1972 o problematiki zdravstvene in veterinarske inšpekcije pri uvozu govedi in prašičev ter svežega mesa iz tretjih držav (UL L 302, 31.12.1972, str. 28). Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 91/497/EGS (UL L 268, 24.9.1991, str. 69).

(c) katerih veterinarske službe lahko jamčijo spoštovanje sanitarno-zdravstvenih zahtev, ki so najmanj enakovredne tistim, določenim v Poglavju II.

Člen 19

1. Načela in pravila iz Direktive 90/675/EGS se uporabljajo zlasti za organizacijo in spremljanje pregledov, ki jih izvajajo države članice, ter zaščitnih ukrepov, ki jih je treba izvajati.

Do začetka izvajanja sklepov, predvidenih v členu 8(3) in členu 30 Direktive 90/675/EGS, se še naprej uporabljajo ustrezna nacionalna pravila za uporabo člena 8(1) in (2) navedene direktive, ne glede na izpolnjevanje načel in pravil iz prvega pododstavka tega člena.

POGLAVJE IV

Končne določbe

Člen 20

Ta direktiva ne vpliva na predpise Skupnosti, sprejetih za ohranitev prosto živečih živali.

Člen 21

Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino spremeni priloge zaradi prilagoditve napredku v tehnologiji.

Člen 22

1. Kadar je treba uporabiti postopek iz tega člena, predsednik Stalnega veterinarskega odbora (v nadaljevanju „Odbor“), ki je bil ustanovljen s Sklepom 68/361/EGS ([1]), na svojo pobudo ali na zahtevo države članice zadevo nemudoma predloži Odboru.

2. Predstavnik Komisije predloži Odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga predsednik lahko določi ob upoštevanju nujnosti zadeve. Mnenje se poda z večino, določeno v členu 148(2) Pogodbe, za odločitve, ki jih mora Svet sprejeti na predlog Komisije. Pri glasovanju v Odboru se glasovi predstavnikov držav članic ponderirajo na način, določen v navedenem členu. Predsednik ne glasuje.

3. (a) (a) Komisija sprejme predvidene ukrepe in jih takoj izvede, če so skladni z mnenjem Odbora.

(b) Če predvideni ukrepi niso skladni z mnenjem Odbora ali če mnenje Odbora ni bilo podano, Komisija nemudoma predloži Svetu svoj predlog glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne odloči v roku treh mesecev od datuma, ko mu je bila zadeva predložena, predlagane ukrepe sprejme Komisija, razen če ni Svet z navadno večino zavrnil navedenih ukrepov.

Člen 23

1. Države članice do 1. januarja 1994 sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Določitev 1. januarja 1994 kot roka za prenos te direktive v nacionalno zakonodajo ne posega v odpravo veterinarskih pregledov na mejah, kot je predvideno v Direktivi 89/662/EGS.

Člen 24

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourgu, 16. junija 1992

Za Svet

Predsednik

Arlindo MARQUES CUNHA

([1]) UL L 255, 18.10.1968, str. 23.

PRILOGA I

POGLAVJE I

Splošni pogoji za odobritev obratov za obdelavo divjadi

Obrati za obdelavo morajo imeti vsaj:

1) naslednje prostore:

— dovolj velik hlajen prostor za sprejem divjadi,

— prostor za veterinarski pregled in, po potrebi, evisceracijo, odiranje in skubljenje,

— dovolj velik prostor za razsekovanje in drugo pripravo, če se to opravlja v obratu; ta prostor mora imeti ustrezne hladilne naprave in instrument za merjenje temperature,

— prostor za pakiranje in odpremo, če se ta opravila opravljajo v obratu za obdelavo divjadi, in če so izpolnjeni pogoji, določeni v točki 5 poglavja VIII te direktive; če ti pogoji niso izpolnjeni mora biti prostor za odpremo ločen,

— dovolj velik prostor za hlajenje ali zamrzovanje za skladiščenje mesa divjadi;

2) v prostorih, v katerih se meso proizvaja, obdeluje ali skladišči, ter v prostorih in hodnikih, skozi katere se meso prenaša:

(a) za vodo neprepustna tla, ki se enostavno čistijo in razkužujejo, so odporna proti gnitju in položena tako, da je olajšano odvajanje vode; za preprečevanje neprijetnih vonjav mora biti voda speljana proti odvodnim kanalom, ki so opremljeni z rešetkami in loputami.

Vendar pa:

— v primeru hladilnih ali zamrzovalnih prostorov zadostuje naprava, s katero se voda zlahka odstrani,

— v primeru skladišč in prostorov in hodnikov, skozi katere se meso prenaša zadostujejo za vodo neprepustna tla, odporna proti gnitju;

(b) gladke, trpežne, neprepustne zidove, s pralno površino v svetli barvi do višine vsaj dveh metrov; v hladilnicah in v skladiščih mora pralna površina segati vsaj do višine skladiščenja. Spoji med zidovi in podi morajo biti zaobljeni ali podobno izvedeni, razen v skladiščih.

Vendar pa uporaba lesenih zidov v skladiščih obratov za obdelavo uplenjene divjadi, ki obratujejo na datum notifikacije te direktive, ni razlog za odpoved odobritve;

(c) vrata iz trpežnega materiala, ki je odporen proti koroziji, in če so lesena, z gladkim in neprepustnim premazom na vseh površinah;

(d) izolacijo iz materialov, ki so odporni proti gnitju in brez vonja;

(e) ustrezno prezračevanje in dobro odvajanje pare;

(f) ustrezno naravno ali umetno razsvetljavo, ki ne spreminja barve osvetljenega predmeta;

(g) čist strop, ki se enostavno čisti; če tega ni, streho z notranjo površino, ki izpolnjuje te pogoje;

3) (a) čim bliže delovnemu mestu zadostno število naprav za umivanje in razkuževanje rok ter čiščenje pribora z vročo vodo. Pipe se ne smejo upravljati ročno. Umivalniki za umivanje rok morajo biti priključeni na tekočo vročo in hladno vodo ali vodo z vnaprej pripravljeno ustrezno temperaturo in opremljeni s čistilnimi in razkuževalnimi sredstvi ter higieničnimi sredstvi za sušenje rok;

(b) opremo za razkuževanje pribora s pretokom vode s temperaturo najmanj 82 °C;

4) ustrezno opremo za zaščito pred škodljivci, kot so mrčes in glodalci;

5) (a) pribor in delovno opremo, kot so mize za rezanje, mize z zamenljivimi deskami za rezanje, posode, tekoči trakovi in žage, iz materiala, ki je odporen proti koroziji, ne more vplivati na kakovost mesa in omogoča enostavno čiščenje in razkuževanje. Površine, ki prihajajo v stik z mesom ali bi lahko prišle v stik z mesom, vključno z zvarjenimi mesti in spoji, je treba ohranjati gladke. Uporaba lesa je prepovedana, razen v prostorih, kjer se shranjuje zgolj higiensko neoporečno pakirano meso;

(b) proti koroziji odporen pribor in opremo, ki izpolnjuje higienske zahteve, za:

— obdelavo mesa,

— shranjevanje posod za meso na način, ki zagotavlja, da niti meso niti posode ne pridejo v neposredni stik s tlemi ali stenami;

(c) naprave, vključno z ustrezno postavljenimi in opremljenimi sprejemnimi in ranžirnimi prostori, za higiensko ravnanje z mesom in zaščito mesa med nakladanjem in razkladanjem;

(d) posebne neprepustne posode iz nerjavečega materiala s pokrovi in zapahi, ki nepooblaščenim osebam preprečujejo, da bi kaj iz njih odstranile, za hranjenje mesa, ki ni namenjeno za prehrano ljudi, ali prostor za takšno meso, ki se lahko zaklene, če so količine dovolj obsežne, da je to potrebno, ali če meso ni odstranjeno ali uničeno na koncu vsakega delovnega dne. Če se takšno meso odstranjuje prek kanalov, morajo biti ti izdelani in nameščeni tako, da se prepreči kontaminacija mesa;

(e) prostore za higienično skladiščenje materiala za embaliranje in pakiranje, če se te dejavnosti izvajajo v obratu;

6) opremo za hlajenje, ki zagotavlja, da je temperatura v središču mesa v skladu s to direktivo. Ta oprema mora vključevati sistem za odvajanje kondenzacijske vode, ki preprečuje sleherno možnost kontaminacije mesa;

7) ustrezno dobavo pitne vode pod tlakom v skladu s parametri, določenimi v Prilogah D in E k Direktivi 80/778/EGS. Oskrba z nepitno vodo je dovoljena v izjemnih primerih za proizvodnjo pare, gašenje požarov in hlajenje hladilne opreme, če cevi, nameščene za ta namen, preprečujejo uporabo vode za druge namene in ni nobenega tveganja za kontaminacijo mesa. Cevi za nepitno vodo se morajo jasno razlikovati od tistih, ki se uporabljajo za pitno vodo;

8) ustrezno oskrbo z vročo pitno vodo v smislu Direktive 80/778/EGS [1];

9) tekoči in trdni sistem za odstranjevanje, ki izpolnjuje higienske zahteve;

10) ustrezno opremljen prostor, ki se lahko zaklene za izključno uporabo veterinarske službe; ali v primeru skladišč, ustrezne naprave;

11) opremo, ki omogoča, da se veterinarski pregledi iz te direktive vedno opravljajo učinkovito;

12) ustrezno število garderob z gladkimi, za vodo neprepustnimi, pralnimi stenami in podi, umivalniki, prostori za prhanje in stranišči na splakovanje, opremljenimi tako, da čiste dele stavbe varujejo pred kontaminacijo.

Iz stranišč ne sme biti neposrednega dostopa do delovnih prostorov. Prhe niso potrebne v hladilnicah, v katerih se samo sprejema in skladišči higiensko pakirano meso. Umivalniki za umivanje rok morajo imeti tekočo vročo in hladno vodo ali vodo z vnaprej pripravljeno ustrezno temperaturo, sredstva za čiščenje in razkuževanje rok ter higienična sredstva za sušenje rok. Pipe ne smejo biti takšne, da se odpirajo z dlanjo ali rokami. V bližini stranišč mora biti dovolj takih umivalnikov;

13) mesto in ustrezno opremo za čiščenje in razkuževanje prevoznih sredstev, razen če hladilnice sprejemajo in odpremljajo samo higienično pakirano meso. Vendar pa takšna mesta in oprema niso obvezna, če obstajajo predpisi, po katerih se morajo prevozna sredstva prati in razkuževati v uradno odobrenih prostorih ali napravah.

14) prostor ali zavarovano mesto za skladiščenje čistil, razkužil in podobnih snovi.

[1] Direktiva Sveta 80/778/EGS z dne 15. julija 1990 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 353, 17.12.1990, str. 59).

POGLAVJE II

Higiena osebja, prostorov in opreme v obratih

1) Za osebje, prostore in opremo se zahteva popolna čistoča. Natančneje:

   (a) Osebje, ki ravna z mesom ali dela v sobah in prostorih, v katerih se meso obdeluje, pakira ali prenaša, mora predvsem nositi čista pokrivala in obuvala, delovna oblačila svetlih barv in po potrebi tilnične ščitnike, ki se enostavno čistijo, ali druga zaščitna oblačila. Osebje, ki obdeluje meso ali z njim ravna, mora ob začetku vsakega delovnega dne nositi čista delovna oblačila in se po potrebi med delovnim časom preobleči, ter si mora pred vsakim ponovnim začetkom dela in večkrat dnevno oprati in razkužiti roke. Osebe, ki so bile v stiku z okuženo divjadjo ali okuženim mesom, si morajo takoj po stiku temeljito umiti dlani in roke z vročo vodo ter si jih nato razkužiti. Kajenje je prepovedano v delovnih prostorih, skladiščnih prostorih, prostorih za nakladanje, sprejem, ranžirnih in razkladalnih prostorih ter v drugih prostorih in hodnikih, skozi katere se prenaša meso divjadi;

   (b) živalim dostop v obrate ni dovoljen. Glodalce, insekte in druge škodljivce je treba sistematično uničevati;

   (c) oprema in pribor, ki se uporabljata pri delu z mesom, morata biti ves čas čista in v dobrem stanju. Oprema in pribor se temeljito očistita in razkužita večkrat med delovnim časom, na koncu delovnega dne in pred ponovno uporabo, kadar se umažeta.

2) Prostori, pribor in delovna oprema se lahko uporabljajo izključno za obdelavo svežega mesa, perutnine ali mesa divjadi. Razsekovanje divjadi in divjih ptic se mora izvrševati ob različnih časih, prostor za razsekovanje mora biti popolnoma očiščen in razkužen preden se ponovno uporabi za razsekovanje mesa druge kategorije.

   Pribor za razsekovanje mesa se mora uporabljati izključno za razsekovanje mesa.

3) Pribora se ne sme puščati v mesu; prepovedano je čiščenje mesa s krpo ali drugimi materiali ter napihovanje.

4) Meso in posode za meso ne smejo priti v neposreden stik s tlemi.

5) Za vse namene se uporablja pitna voda. Nepitna voda pa se lahko uporabi v izjemnih primerih za proizvodnjo pare, če cevi, nameščene za ta namen, preprečujejo uporabo te vode za druge namene in ne predstavljajo nobene nevarnosti, da bi se meso kontaminiralo. Poleg tega se lahko nepitna voda izjemoma uporablja za hlajenje hladilnih naprav. Cevi za nepitno vodo se morajo jasno razlikovati od tistih, ki se uporabljajo za pitno vodo.

6) Prepovedano je raztresati žaganje ali podobne snovi po tleh delovnih prostorov in prostorov za skladiščenje mesa.

7) Detergenti, sredstva za razkuževanje in podobne snovi se morajo uporabljati tako, da ne morejo vplivati na pribor, delovno opremo in meso. Tak pribor in delovno opremo je treba po uporabi temeljito splakniti s pitno vodo.

8) Osebam, ki bi lahko kontaminirale meso, je delo in ravnanje z mesom prepovedano.

   Ob nastopu zaposlitve mora oseba, ki dela z mesom in ga obdeluje, z zdravniškim spričevalom dokazati, da ni medicinskih ovir za takšno zaposlitev. Zdravstveni nadzor nad temi delavci ureja veljavna nacionalna zakonodaja v zadevni državi članici.

POGLAVJE III

Higiena v zvezi s pripravo divjadi ter razkosavanjem in ravnanjem z mesom divjadi

1) Na divjadi je treba takoj po odstrelu opraviti naslednje:

   — veliki divjadi je treba odpreti trup in jo eviscerirati,

— prsni notranji organi, tudi če se odstranijo iz trupa, ter jetra in vranica morajo spremljati divjad in biti označeni na tak način, da lahko uradni veterinar opravi pregled po odstrelu na notranjih organih v povezavi z ostalim trupom; druge trebušne notranje organe je treba odstraniti in pregledati na kraju samem. Glava se lahko odstrani kot trofeja,

— pri mali divjadi se lahko, brez poseganja v primer, predviden v tretji alinei člena 3(1)(a) te direktive, popolnoma ali delno odstranijo notranji organi na kraju samem ali v obratu za obdelavo, če se divjad prinese v zadevni obrat na sobni temperaturi, ki ne presega 4 °C v 12-ih urah od odstrela.

2) Divjad je treba ohladiti takoj po opravilu, predvidenem v odstavku 1, tako da je temperatura v središču mesa + 7 °C ali nižja v primeru velike divjadi ali + 4 °C ali nižja v primeru male divjadi. Če zunanja temperatura ni dovolj nizka, je treba odstreljeno divjad čim prej, v nobene primeru pa ne pozneje kot v 12-ih urah po odstrelu, prenesti v obrat za obdelavo uplenjene divjadi ali v zbiralnico, pri čemer:

— je treba veliko divjad prenesti pod zadovoljivimi higienskimi pogoji, pri tem pa se je zlasti treba izogniti kopičenju in zlaganju, v obrat za obdelavo divjadi čim prej po opravljenih postopkih, predvidenih v odstavku 1,

— mora biti divjadi, katere notranji organi so že bili inšpekcijsko pregledani, med prevozom v obrat za obdelavo priloženo spričevalo, ki ga je izdal veterinar, ki dokazuje ugoden izid veterinarskega pregleda in navaja ocenjeni čas odstrela.

3) Evisceracijo je treba izvesti brez nepotrebne zamude ob prispetju v obrat za obdelavo divjadi razen v primeru, predvidenem v členu 3(1)(d), če ni bila opravljena na mestu samem. Pljuča, srce, jetra, ledvice, vranica in medpljučje se lahko ločijo ali pa se pustijo naravno povezani s trupom.

4) Dokler veterinarski pregled ni zaključen, nepregledani trupi in drobovina ne smejo priti v stik s tistimi, ki so bili že pregledani, in prepovedano je odstranjevanje, rezanje ali nadaljnja obdelava trupov.

5) Zadržano meso ali meso, opredeljeno kot neustrezno za prehrano ljudi, želodci, čreva in neužitni stranski proizvodi ne smejo priti v stik z mesom, ki je opredeljeno kot ustrezno za prehrano ljudi, in se morajo čim prej premestiti v posebne prostore ali posode, ki so locirane in razporejene tako, da ne more priti do kontaminacije drugega svežega mesa.

6) Priprava, rokovanje, nadaljnja obdelava in prevoz mesa, vključno z drobovino, morajo potekati v skladu z vsemi higienskimi zahtevami. Kadar se tako meso pakira, morajo biti izpolnjeni pogoji iz Poglavja VIII. Pakirano meso mora biti skladiščeno v prostorih, ki so ločeni od tistih za shranjevanje nezavarovanega mesa.

7) Pristojni organi določijo posebne predpise, ki se uporabljajo za veterinarski pregled trofej, ki jih obdrži lovec.

POGLAVJE IV

Zahteve za meso divjadi, namenjeno za razsek

1) Razsekovanje kosov, ki so manjši od trupa, ali v primeru velike divjadi, polovice trupa ter izkoščevanje je dovoljeno le v obratih za obdelavo, odobrenih v skladu s členom 7 te direktive ali v skladu z Direktivama 64/433/EGS in 71/118/EGS in opremljenih s prostori za izkoščevanje in razsekovanje.

2) Nosilec dejavnosti ali vodja obrata mora omogočiti dejavnosti nadzora nad obratom, predvsem vsako ravnanje, ki se šteje za potrebno, in mora nadzorni službi dati na voljo vse, kar je potrebno. Predvsem mora uradnega veterinarja, odgovornega za nadzor, na njegovo zahtevo obvestiti o poreklu mesa, prinesenega v njegov obrat, ali poreklu uplenjene divjadi.

3) (a) Meso divjadi mora biti prineseno v delovne prostore, ko in kadar je to potrebno. Meso se mora po razkosanju in po potrebi pakiranju nemudoma prepeljati v ustrezen prostor za hlajenje ali zamrzovanje.

(b) Ob vstopu v razsekovalnico je treba meso divjadi pregledati in po potrebi obrezati. Delovno mesto za take postopke mora biti opremljeno z ustreznimi napravami in razsvetljavo.

(c) Med razkosavanjem, odkoščevanjem, embaliranjem in pakiranjem je treba ohranjati konstantno notranjo temperaturo mesa divjadi ohranjati na + 7 °C ali nižje v primeru velike divjadi, ali + 4 °C ali nižje v primeru male divjadi. Med razkosavanjem temperatura v prostoru za razkosavanje ne sme presegati + 12 °C.

(d) Razkosanje se mora opraviti tako, da se prepreči kakršno koli onesnaženje mesa divjadi. Odkruški kosti in strdki krvi se morajo odstraniti. Meso, ki se pridobi z razkosanjem, in ki ni namenjeno za prehrano ljudi, se mora takoj spraviti v naprave, posode ali prostore iz točke 5(d) poglavja I.

POGLAVJE V

Veterinarski pregled po odstrelu

1) Vse dele divjadi je treba pregledati v 18-ih urah od sprejema v obrat za obdelavo, da bi ugotovili, ali je meso divjadi primerno za prehrano ljudi; zlasti je treba odpreti telesno votlino, da se omogoči vizualni veterinarski pregled.

2) Če tako zahteva uradni veterinar, je treba hrbtenico in glavo razpoloviti po dolgem.

3) Pri inšpekcijskem pregledu po odstrelu mora uradni veterinar opraviti:

(a) vizualni veterinarski pregled divjadi in pripadajočih organov.

Če rezultati vizualnega veterinarskega pregleda ne omogočajo presoje, je treba opraviti bolj obširen pregled v laboratoriju. Ti bolj obširni pregledi so lahko omejeni na število vzorcev, ki je dovolj veliko za presojo vse divjadi, uplenjene med lovom;

(b) preiskavo nepravilnosti glede čvrstosti, barve ali vonja;

(c) palpacijo organov, če meni, da je potrebna;

(d) analizo ostankov z vzorčenjem, zlasti kadar obstajajo resni razlogi za njeno upravičenost.

Kjer se opravi obširnejši pregled na podlagi takih resnih razlogov, mora veterinar počakati, da je pregled zaključen, preden oceni vso divjad, uplenjeno med določenim lovom, ali njene dele, za katere se lahko domneva, da imajo zaradi okoliščin enake nepravilnosti;

(e) odkrivanje lastnosti, ki nakazujejo, da meso predstavlja tveganje za zdravje. To velja zlasti za naslednje primere:

(i) neobičajno obnašanje ali motnje splošnega stanja žive živali, ki ga sporoči lovec;

(ii) prisotnost tumorjev ali abscesov, če jih je več, ali če vplivajo na različne notranje organe ali mišice;

(iii) artritis, orhitis, spremembe na jetrih ali vranici, vnetje črev ali področja popka;

(iv) prisotnost tujkov v telesnih votlinah, zlasti v želodcu in črevih ali urinu, če je spremenjena barva poprsnice in potrebušnice;

(v) tvorba znatne količine plinov v prebavilih s spremembo barve notranjih organov;

(vi) občutne nepravilnosti v barvi, čvrstosti ali vonju mišičnih tkiv ali organov;

(vii) odprti zlomi, v kolikor niso neposredno povezani z lovom;

(viii) shujšanost in/ali splošni ali lokalizirani edem;

(ix) znake, ki kažejo na zarastline organov s pleuro ali peritonejem;

(x) druge očitne večje spremembe, kot so spremembe barve in gnitje.

4) Uradni veterinar mora ukazati zaplembo mesa divjadi:

— ki ima poškodbe, razen nedavnih poškodb, ki izvirajo iz uplenitve, in lokalizirane deformacije ali nepravilnosti, če je zaradi teh poškodb, deformacij ali nepravilnosti meso divjadi neprimerno za prehrano ljudi ali nevarno za zdravje ljudi,

— živali, ki niso bile uplenjene v skladu z nacionalnimi lovskimi predpisi,

— v zvezi s katerim je med veterinarskim pregledom po odstrelu prišlo do ugotovitev s seznama iz odstavka 3(e),

— male divjadi, ki je bila zasežena v skladu s četrto alineo člena 3(1)(d),

— za katero je bilo ugotovljeno, da je okužena s trihinelami.

5) Če je uradni veterinar v dvomu, lahko nadalje razreže ustrezne dele živali in jih pregleda, da bi lahko postavil dokončno odločitev.

Če uradni veterinar ugotovi, da so higienska pravila, določena v tem poglavju, očitno kršena ali da so ustrezni veterinarski pregledi ovirani, ima pravico ukrepati v zvezi z uporabo opreme ali prostorov in sprejeti vse potrebne ukrepe, vključno s prekinitvijo proizvodnega procesa.

6) Uradni veterinar zabeleži izide pregledov po odstrelu in kadar so bile diagnosticirane bolezni, prenosljive na ljudi, kot je navedeno v tretji alinei člena 3(1)(d) ali člena 9, o njih obvesti veterinarske organe, pristojne za nadzor lovišča, iz katerega izvira divjad ter tudi osebo, pristojno za zadevno lovišče.

POGLAVJE VI

Zdravstveni nadzor razsekanega in shranjenega mesa divjadi

Nadzor uradnega veterinarja mora vključevati naslednje naloge:

— nadzor vstopa in izhoda mesa,

— zdravstveni veterinarski pregled mesa, ki se hrani v obratih za obdelavo,

— veterinarski pregled mesa pred razsekovanjem in ob izhodu iz obratov za obdelavo, navedenih v drugi alinei,

— nadzor nad čistočo prostorov, opreme in instrumentov, predviden v poglavju I, ter nad higieno osebja, vključno z njihovimi oblačili,

— vsak drug nadzor, ki se uradnemu veterinarju zdi potreben za zagotavljanje skladnosti s to direktivo.

POGLAVJE VII

Označevanje zdravstvene ustreznosti

1) Za označevanje zdravstvene ustreznosti je odgovoren uradni veterinar, ki v ta namen hrani:

(a) instrumente za nameščanje oznak zdravstvene ustreznosti na meso, ki jih preda pomočnikom le ob dejanskem nameščanju oznak in za toliko časa, kot je potrebno za ta namen;

(b) etikete in ovoje, če so na njih že nameščeni žigi, predvideni v odstavku 2. Uradni veterinar izroči pomočnikom potrebno število takih etiket, ovojev in pečatov takrat, ko jih je treba uporabiti.

2) (a) Oznaka zdravstvene ustreznosti mora biti:

(i) peterokotna oznaka s čitljivimi črkami, ki ima naslednje podatke:

— na zgornjem delu celo ime ali začetno črko ali črke države odpreme z velikimi tiskanimi črkami: za Skupnost naslednje črke: B/D/DK/EL/ESP/F/IRL/I/L/NL/P/UK,

— v sredini številko veterinarske odobritve obrata za obdelavo uplenjene divjadi ali, kjer je to primerno, razsekovalnice,

— v spodnjem delu eno od naslednjih okrajšav: CEE, EØF, EWG, EOK, EEC, EEG, ali začetnice, ki označujejo tretjo državo izvora.

Velikost črk in številk mora ustrezati zahtevam Poglavja XI Priloge I k Direktivi 64/433/EGS v primeru velike divjadi in Poglavja III Priloge I k Direktivi 91/495/EGS v primeru male divjadi;

(ii) peterokoten žig, ki je dovolj velik, da vsebuje informacije, naštete v točki (a);

(b) Material, uporabljen za označevanje, mora izpolnjevati vse higienske zahteve, podatki iz točke (a) pa morajo biti popolnoma čitljivi.

(c) (i) Oznaka zdravstvene ustreznosti iz točke (a) se mora namestiti:

— na izpostavljene trupe z žigom, ki vsebuje informacije, naštete v točki (a),

— na ali vidno pod ovojem ali drugo embalažo pakiranih trupov,

— na ali vidno pod ovojem ali drugo embalažo delov trupov ali drobovine, pakiranih v majhnih količinah.

(ii) Oznaka zdravstvene ustreznosti, navedena v točki (a) (ii) mora biti nameščena na velika pakiranja.

POGLAVJE VIII

Embaliranje in pakiranje mesa divjadi

1) (a) Material za pakiranje (na primer zaboji, kartonaste škatle) mora izpolnjevati vse higienske zahteve in zlasti:

— ne sme spreminjati organoleptičnih lastnosti mesa,

— ne sme biti sposoben, prenesti na meso snovi, ki škodujejo zdravju ljudi,

— mora biti dovolj trden, da zagotavlja učinkovito zaščito mesa med prevozom in nadaljnjim ravnanjem z njim.

(b) Material za pakiranje se lahko ponovno uporabi za meso divjadi le, če je izdelan iz nerjavečega materiala, ki omogoča enostavno čiščenje, in je bil pred ponovno uporabo očiščen in razkužen.

2) Če je razkosano meso divjadi embalirano, je ta postopek treba izvesti takoj po razseku in v skladu s higienskimi zahtevami.

Takšni zaščitni ovoji morajo biti prozorni in brezbarvni ter morajo obenem izpolnjevati pogoje iz prve in druge alinee odstavka 1(a); za embaliranje mesa divjadi se ne smejo ponovno uporabiti.

3) Embalirano meso divjadi mora biti zapakirano.

4) Če embalaža izpolnjuje enake pogoje zaščite kot material za pakiranje, ni obvezno, da je prozorna in brezbarvna, in prav tako ni potrebno dodatno pakiranje, če so izpolnjeni vsi drugi pogoji iz odstavka 1.

5) Razkosavanje, izkoščanje, embaliranje in pakiranje se lahko opravlja v istem prostoru pod naslednjimi pogoji:

(a) prostor mora biti dovolj velik in urejen tako, da je pri delovnih postopkih zagotovljena higiena;

(b) material za pakiranje in embaliranje mora biti takoj po izdelavi zavit v zatesnjen zaščitni ovitek; ta ovitek mora biti zaščiten pred poškodbami med prevozom do obrata in shranjen v higiensko ustreznih razmerah v ločenem prostoru v obratu;

(c) v prostorih za shranjevanje materiala za pakiranje ne sme biti prahu in škodljivcev in ti prostori ne smejo biti v zračni povezavi s prostori, v katerih so snovi, ki bi lahko kontaminirale meso. Material za pakiranje in embaliranje se ne sme skladiščiti na tleh;

(d) material za pakiranje in embaliranje se mora sestaviti za uporabo v higiensko ustreznih razmerah, preden se prepelje v prostor;

(e) material za pakiranje in embaliranje se mora v higiensko ustreznih razmerah prenesti v prostor in nemudoma uporabiti. Z njim ne sme priti v stik osebje, ki rokuje z mesom;

(f) takoj po pakiranju je meso treba premestiti v predvideni skladiščni prostor.

6) Pakiranje, navedeno v tem poglavju, lahko vsebuje le razkosano meso divjadi istih živalskih vrst.

POGLAVJE IX

Zdravstveno spričevalo

Izvirnik zdravstvenega spričevala, ki mora spremljati meso divjadi med prevozom v namembni kraj, mora izdati uradni veterinar ob nakladanju.

Spričevalo mora po obliki in vsebini ustrezati vzorcu iz Priloge II in biti napisano vsaj v uradnem jeziku ali uradnih jezikih namembne države. Sestavljeno mora biti iz enega samega lista papirja.

POGLAVJE X

Skladiščenje

Po veterinarskem pregledu po odstrelu, se mora meso divjadi ohladiti ali zamrzniti in hraniti na temperaturi, ki nikoli ne sme preseči 4 °C v primeru male divjadi, in 7 °C v primeru velike divjadi, če je ohlajeno, ali –12 °C, če je zamrznjeno.

POGLAVJE XI

Prevoz

1) Meso divjadi mora biti odpremljeno na tak način, da je med prevozom zaščiteno pred vsem, kar bi ga lahko kontaminiralo ali poškodovalo, z upoštevanjem dolžine in pogojev prevoza ter uporabljenih prevoznih sredstev. Vozila, uporabljena za tak prevoz, morajo biti zlasti opremljena tako, da zagotavljajo, da temperature iz Poglavja X niso presežene.
2) Mesa divjadi se ne sme prevažati v vozilu ali posodi, ki ni čista in ni bila razkužena.
3) Trupi ali polovice trupov, razen zamrznjenega mesa, pakiranega v skladu s higienskimi zahtevami, morajo biti med prevozom obešeni, razen v primeru zračnega prevoza.

   Drugi kosi morajo biti med prevozom obešeni ali postavljeni na podstavke, če niso pakirani ali hranjeni v nerjavečih posodah. Takšni podstavki, embalaža ali posode morajo biti skladni s higienskimi zahtevami in določbami te direktive, zlasti glede pakiranja. Ponovno se lahko uporabljajo le, če so očiščeni in razkuženi.
4) Uradni veterinar mora pred odpremo zagotoviti, da so prevozna sredstva in pogoji natovarjanja v skladu s higienskimi zahtevami iz tega poglavja.

PRILOGA II

VZOREC

JAVNOZDRAVSTVENO/VETERINARSKO SPRIČEVALO

za meso divjadi (1), namenjeno za pošiljko v državo članico po tranzitu skozi tretjo državo

Država izvoznica: ..... Št. (2): .....

Ministrstvo: .....

Pristojna služba: .....

Sklic (2): .....

I. **Identifikacija mesa**

Meso divjadi: .....
(živalska vrsta)

Vrsta kosov: .....

Vrsta pakiranja: .....

Število pakiranj: .....

Neto teža: .....

II. **Izvor mesa**

Naslov(-i) in številka(številke) veterinarske odobritve obratov: .....

.....

.....

Naslov(-i) in številka(-e) veterinarske odobritve odobrenih razsekovalnic (4): .....

.....

.....

III. **Namembnost mesa divjadi**

Meso se pošilja

iz .....
(mesto nakladanja)

v .....
(namembna država in kraj)

z naslednjim prevoznim sredstvom (3): .....

Ime in naslov pošiljatelja: .....

.....

Ime in naslov prejemnika: .....

.....

(1) Meso divjadi, ki ni bilo obdelano, razen ohlajeno ali zamrznjeno zaradi zagotavljanja ohranitve.
(2) Ni obvezno.
(3) Navesti številko ali registrsko številko (železniški vagoni in tovornjaki), številko leta (letalo) ali ime (ladja).
(4) Neustrezno prečrtaj.

IV. Zdravstveno potrdilo

Spodaj podpisani uradni veterinar POTRJUJEM, da:

(a) je bilo meso divjadi zgoraj navedene vrste pridobljeno v obratu za obdelavo, ki se nahaja v regiji ali na območju, kjer veljajo omejitve zaradi zdravstvenega varstva živali, in je bilo ugotovljeno kot ustrezno za prehrano ljudi po veterinarskem pregledu, opravljenem v skladu z Direktivo 92/45/EGS [1];

(b) so prevozna sredstva ali posode ter pogoji nakladanja te pošiljke skladni s higienskimi zahtevami, določenimi v navedeni direktivi.

(c) je divjad ali meso divjadi [2] namenjeno za pošiljko v državo članico po tranzitu skozi tretjo državo

V ..... dne .....

.....
(Podpis uradnega veterinarja)

---

[1] Vključno s trihinoskopsko preiskavo, predvideno v členu 3(3).
[2] Neustrezni B prečrtati.